

BS/28/2012

„PROTEST PIECZĄTKOWY”,
CZYLI WOKÓŁ USTAWY
REFUNDACYJNEJ



Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Pierwsze tygodnie tego roku upływały pod znakiem zamieszania wokół refundacji leków. W telewizji i radiu można było usłyszeć o ustawie refundacyjnej, a do niedawna także o lekarzach i aptekarzach protestujących przeciwko jej zapisom. Dużo mówiono o tzw. proteście pieczątkowym. Niektórzy lekarze w geście sprzeciwu wobec ustawy nie określali poziomu odpłatności za leki refundowane i przystawiali na receptach pieczętkę „Refundacja leku do decyzji NFZ”.

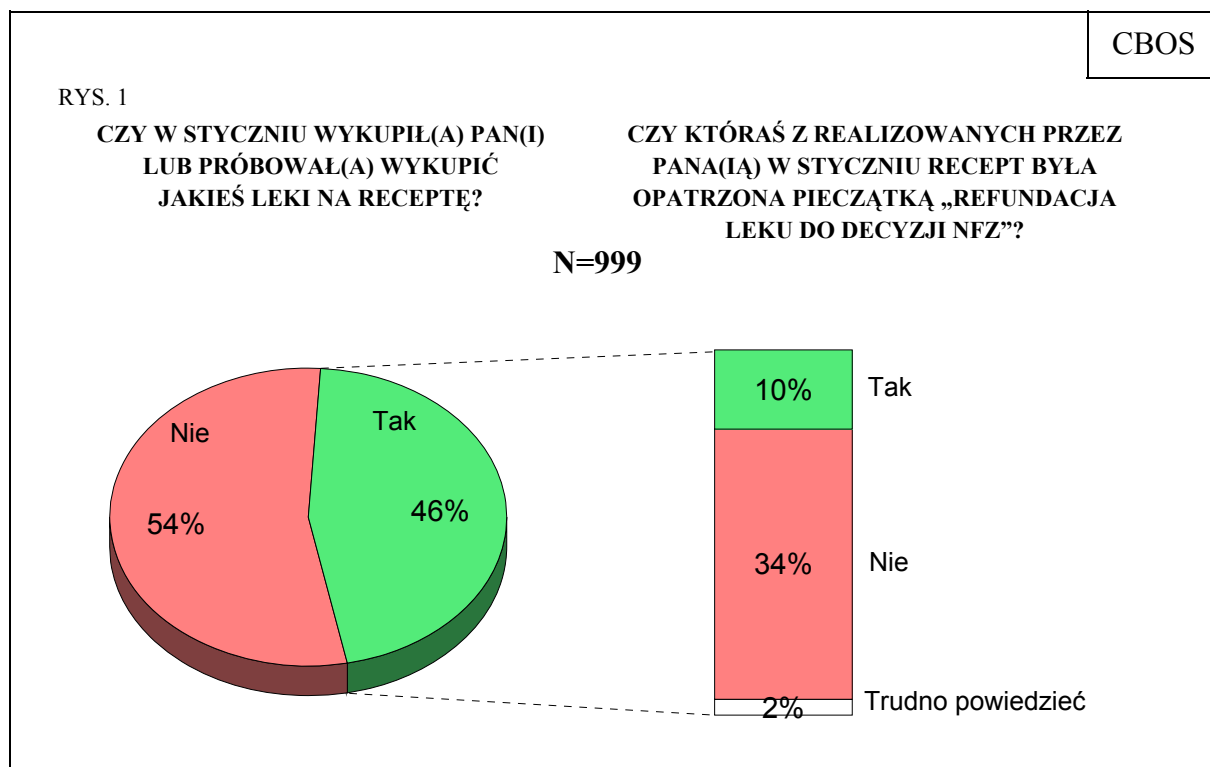
Czy pacjenci, którzy otrzymali takie recepty, mieli problemy z ich realizacją? Jaka jest społeczna ocena tej formy protestu i kto, zdaniem Polaków, ponosi największą odpowiedzialność za zaistniałe utrudnienia? Między innymi te kwestie poruszyliśmy w naszym ostatnim sondażu¹.

„PROTEST PIECZĄTKOWY”

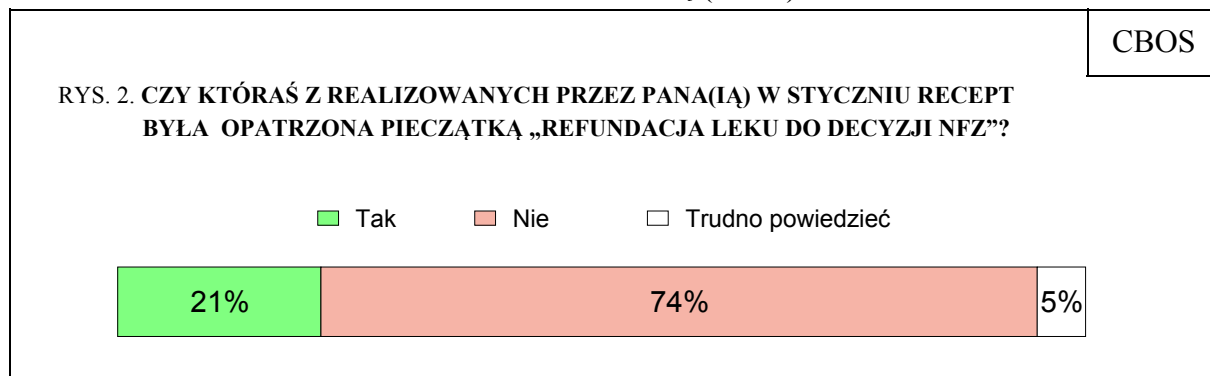
SKALA UTRUDNIEŃ W REALIZACJI RECEPT

Niemal połowa Polaków (46%) deklaruje, że w styczniu, a więc w okresie największego zamieszania wynikłego ze zmiany zasad refundacji leków, wykupiła lub próbowała wykupić jakieś leki na receptę. Co piąty respondent z tej grupy (21% wykupujących leki w styczniu, czyli 10% ogółu badanych) twierdzi, że przynajmniej jedna z realizowanych przez niego recept była opatrzona pieczątką „Refundacja leku do decyzji NFZ”.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (261) przeprowadzono w dniach 3 – 9 lutego 2012 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.



ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE W STYCZNIU WYKUPIŁY LUB PRÓBOWAŁY WYKUPIĆ JAKIEŚ LEKI NA RECEPTĘ (N=454)



Prawie jedna trzecia badanych, którzy tuż po wejściu w życie ustawy refundacyjnej próbowali wykupić leki na receptę (30%), deklaruje, że miała z tym trudności.

Dla jednej piątej ankieterowanych realizujących w styczniu jakąś receptę (19%) utrudnieniem była konieczność pokrycia całkowitego kosztu leku, mimo że zwykle pacjentowi przysługiwało prawo do jego refundacji. Co ósmy realizujący receptę (12%) został poproszony o przedstawienie dowodu ubezpieczenia – swojego lub osoby, dla której kupował lekarstwa, natomiast co dwunasty (8%) uskarżał się na konieczność ponownej

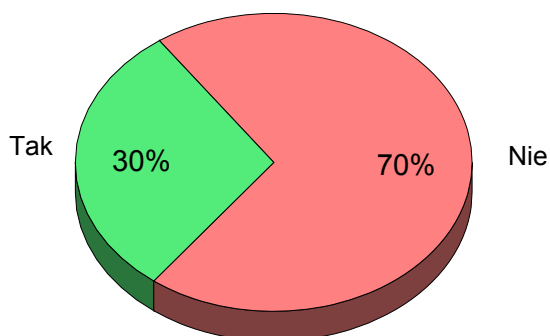
wizyty u lekarza. Tylko nieliczni spotkali się z odmową zrealizowania recepty (6%) bądź zniechęceni trudnościami sami zrezygnowali z wykupienia leków (4%).

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE W STYCZNIU WYKUPIŁY LUB PRÓBOWAŁY WYKUPIĆ
JAKIEŚ LEKI NA RECEPTĘ (N=454)

CBOS

RYS. 3. CZY PAN(I) OSOBIŚCIE DOŚWIADCZYŁ(A) W STYCZNIU JAKICHŚ UTRUDNIEŃ
PODCZAS WYKUPYWANIA LEKÓW*?

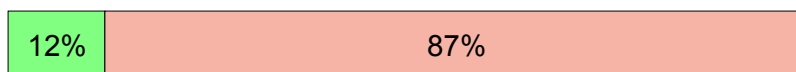
Doświadczenie jakichkolwiek utrudnień**



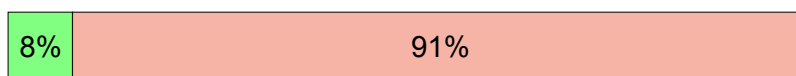
Mimo że normalnie przysługiwałoby Panu(i) prawo do refundacji, musiał(a) Pan(i) wykupić leki za najwyższą odpłatnością, po cenie rynkowej



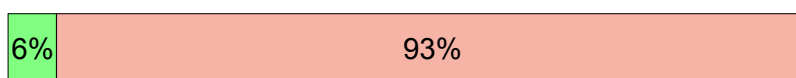
W aptece poproszono Pana(ią) o przedstawienie dowodu ubezpieczenia – Pana(i) lub osoby, dla której wykupywał(a) Pan(i) leki



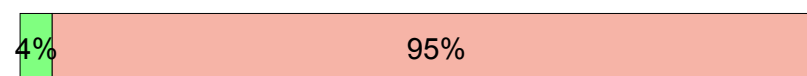
Problemy z realizacją recepty zmusiły Pana(ią) lub osobę, dla której kupował(a) Pan(i) leki, do ponownej wizyty u lekarza



W przynajmniej jednej aptece odmówiono Panu(i) zrealizowania recepty



Utrudnienia w realizacji recepty skłoniły Pana(ią) do rezygnacji z wykupienia leków



■ Tak ■ Nie

* Pominięto „trudno powiedzieć”

** Na podstawie sumy boolowskiej odpowiedzi na pięć pytań kwestionariusza

Problemy z wykupywaniem leków istotnie częściej mieli ci, którzy realizowali co najmniej jedną receptę opatrzoną pieczętą „Refundacja leku do decyzji NFZ” – o tym, że spotkały ich jakieś trudnienia, mówi trzy piąte respondentów realizujących w styczniu receptę z adnotacją (59%) i około jednej czwartej realizujących recepty bez takiego dopisku (23%).

Tabela 1

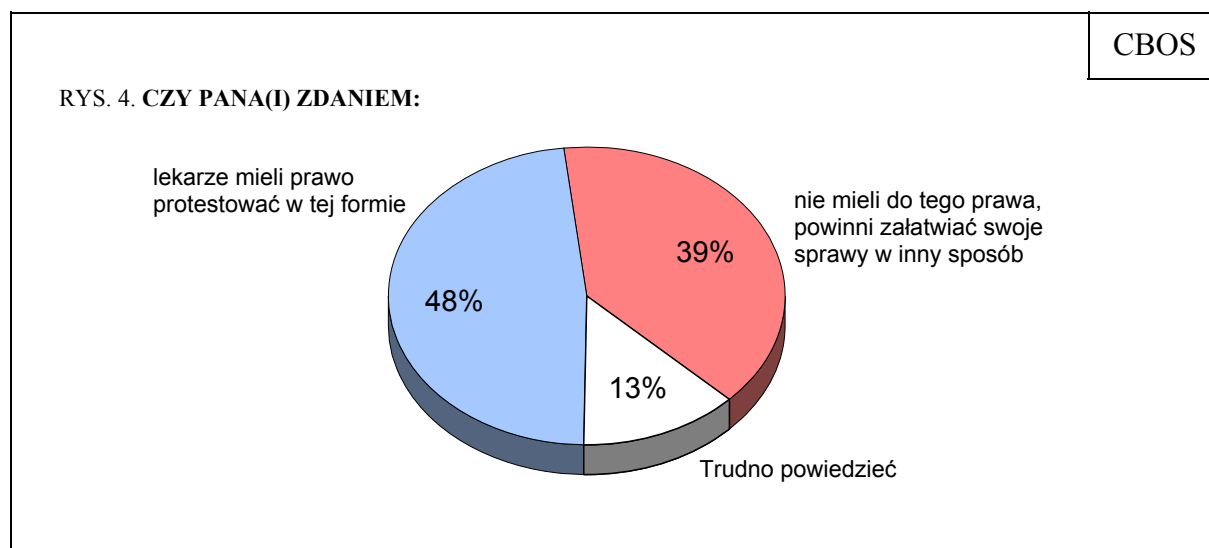
Czy Pan(i) osobiście doświadczył(a) w styczniu jakichś trudnień podczas wykupywania leków?*	Odpowiedzi badanych deklarujących, że recepta realizowana przez nich w styczniu:		Wartość statystyki testu t-Studenta dla prób niezależnych**
	była opatrzona pieczętą „Refundacja leku do decyzji NFZ” (N=97)	nie była opatrzona pieczętą „Refundacja leku do decyzji NFZ” (N=336)	
w procentach			
Doświadczenie jakichkolwiek trudnień***			
Tak	59	23	6,471****
Nie	41	77	
– W aptece poproszono Pana(ią) o przedstawienie dowodu ubezpieczenia – Pana(i) lub osoby, dla której wykupywał(a) Pan(i) leki			
Tak	34	5	5,837****
Nie	65	94	
– Mimo że normalnie przysługiwałoby Panu(i) prawo do refundacji, musiał(a) Pan(i) wykupić leki za najwyższą odpłatnością, po cenie rynkowej			
Tak	35	15	3,928****
Nie	61	83	
– W przynajmniej jednej aptece odmówiono Panu(i) zrealizowania recepty			
Tak	16	4	2,943****
Nie	84	96	
– Problemy z realizacją recepty zmusiły Pana(ią) lub osobę, dla której kupował(a) Pan(i) leki do ponownej wizyty u lekarza			
Tak	14	6	2,058****
Nie	86	93	
– Trudnienia w realizacji recepty skłoniły Pana(ią) do rezygnacji z wykupienia leków			
Tak	7	3	1,738****
Nie	93	97	
* Pominięto „trudno powiedzieć”			
** Do obliczeń wykorzystano zmienne zero-jedynkowe – wyznaczone średnie to frakcje odpowiedzi twierdzących			
*** Na podstawie sumy boolowskiej odpowiedzi na pięć pytań kwestionariusza			
**** Różnica średnich istotna statystycznie na poziomie $p < 0,05$			

Osoby wykupujące leki na recepty opatrzone taką pieczętą niemal siedmiokrotnie częściej były proszone o okazanie dokumentu potwierdzającego włączenie pacjenta do powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego – o zaistnieniu takiej konieczności mówi co trzeci badany z tej grupy (34%) i tylko 5% respondentów realizujących „normalne” recepty. Nieco mniejsze, choć w dalszym ciągu istotne statystycznie dysproporcje

odnotowaliśmy dla postrzegania pozostałych utrudnień. Jedna trzecia ankietowanych wykupujących leki na receptę z adnotacją „Refundacja leku do decyzji NFZ”, mimo świadomości, że powinno im przysługiwać prawo do refundacji, zdecydowała się na zakup leku za najwyższą odpłatnością, po cenie rynkowej (35% wobec 15% realizujących „normalne” recepty), co szósty w przynajmniej jednej aptece spotkał się z odmową zrealizowania recepty (16% wobec 4%), co siódmy musiał ponownie udać się do lekarza (14% wobec 6%), a co czternasty nie wykupił przepisanych lekarstw (7% wobec 3%).

OCENA POSTAWY LEKARZY

Opinie na temat dopuszczalności zachowania protestujących lekarzy są podzielone. Wprawdzie prawie połowa badanych (48%) uważa, że lekarze mieli prawo wszcząć „protest pieczętkowy”, jednak niewiele mniejsza grupa (39%) jest zdania, że powinni oni załatwiać swoje sprawy w inny sposób. Co ósmy respondent (13%) nie potrafi zająć jednoznacznego stanowiska w tej kwestii.



Osobiste doświadczenia respondentów nie miały żadnego wpływu na akceptację styczniowego protestu lekarzy. Zarówno utrudnienia podczas wykupywania leków, jak i realizacja co najmniej jednej recepty opatrzonej pieczętką „Refundacja leku do decyzji NFZ” wiąże się bowiem z niewiele częstszą niż wśród ogółu badanych dezaprobatą postawy lekarzy (odpowiednio 44% i 43% ankietowanych w tych grupach wobec 39% wśród ogółu).

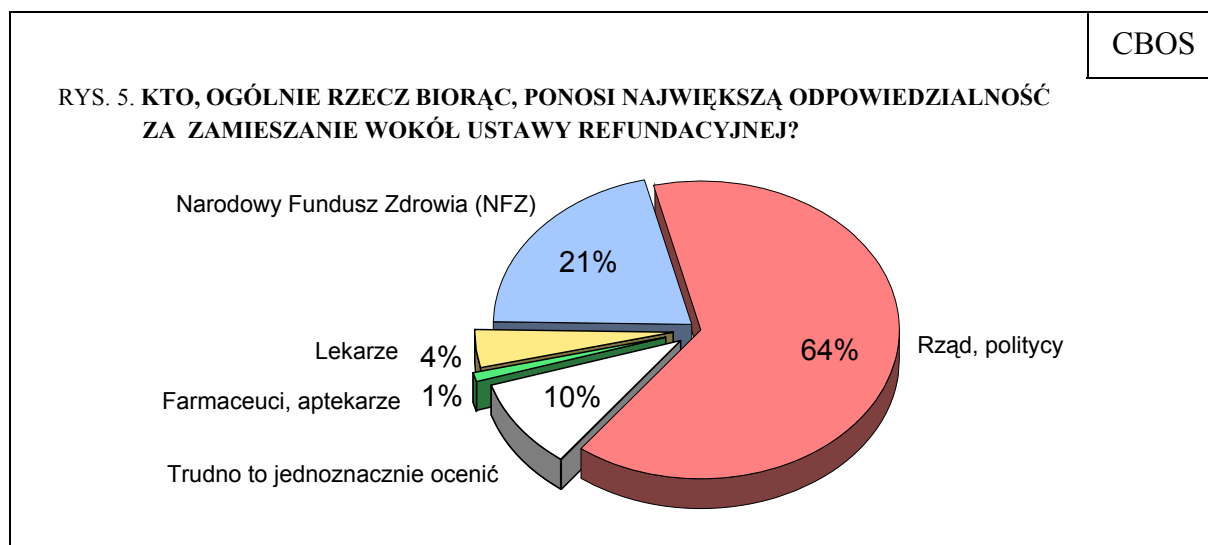
Tabela 2

Czy Pana(i) zdaniem:	Osoby deklarujące, że w styczniu:		Ogół badanych
	realizowana przez nie recepta była opatrzona pieczętką „Refundacja leku do decyzji NFZ” (N=97)	osobiście doświadczyły jakichś utrudnień podczas wykupywania leków (N=138)	
	w procentach		
– lekarze mieli prawo protestować w tej formie	41	49	48
– nie mieli do tego prawa, powinni załatwić swoje sprawy w inny sposób	43	44	39
Trudno powiedzieć	16	7	13

Nieco większe zróżnicowanie obserwujemy w grupach socjodemograficznych. Aprobacie działań protestujących sprzyja młody wiek – 18–24 lata (59%), wykształcenie podstawowe (56%), prawicowa orientacja polityczna (53%) oraz płeć męska (51%). Krytyczny stosunek do „protestu pieczętkowego” rzadziej też mają osoby relatywnie mniej zadowolone ze swojej sytuacji materialnej oraz mniej zainteresowane polityką, choć w obu tych przypadkach wynika to nie tyle z większego przyzwolenia dla działań lekarzy, co z trudności z dokonaniem ich oceny. Ponadprzeciętnie często natomiast dezaprobatę protestu wyrażają badani o poglądach lewicowych (49%), osoby pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (61%) i w instytucjach państwowych (50%), a spośród grup zawodowych: rolnicy (50%), robotnicy wykwalifikowani (50%) i średni personel techniczny (50%) – zob. tabela aneksowa.

DIAGNOZY PROBLEMÓW Z USTAWĄ REFUNDACYJNĄ

W społeczeństwie powszechne jest przekonanie, że winę za zamieszanie wokół ustawy refundacyjnej ponosi państwo. Prawie dwie trzecie badanych (64%) uważa, że największa odpowiedzialność za problemy z wdrażaniem nowego prawa spoczywa na rządzie, politykach, jedna piąta zaś (21%) obarcza nią Narodowy Fundusz Zdrowia. Co dziesiąty respondent (10%) nie potrafi jednoznacznie ocenić, kto w tej sprawie najbardziej zawinił. Tylko nieliczni twierdzą, że głównymi sprawcami całego zamieszania są lekarze (4%) lub farmaceuci (1%).



Pogląd, że odpowiedzialność za problemy z ustawą refundacyjną ponosi rząd i politycy, przeważa we wszystkich grupach społeczno-demograficznych, częściej wyrażają go respondenci interesujący się polityką, którzy rzadziej niż niewykazujący nią zainteresowania nie mają zdania na ten temat. Wskazywanie na winę lekarzy jest w całym społeczeństwie raczej sporadyczne, jednak warto zauważyć, że sprzyja mu zamieszkiwanie w większej miejscowości, lepsze wykształcenie i sytuacja finansowa (zob. tabela aneksowa).

Niezależnie od preferencji partyjnych respondenci najczęściej są zdania, że to państwo ponosi odpowiedzialność za zamieszanie wokół refundacji leków. O ile jednak sympatycy PO niewiele rzadziej niż o zaniedbaniach rządu mówią o odpowiedzialności NFZ (48% wobec 35%), o tyle zwolennicy pozostałych partii obwiniają przede wszystkim stronę rządową (od 67% elektoratu Ruchu Palikota do 75% elektoratu PiS). Co ósmy potencjalny wyborca Ruchu Palikota (12%) wskazuje w tym względzie na odpowiedzialność lekarzy.

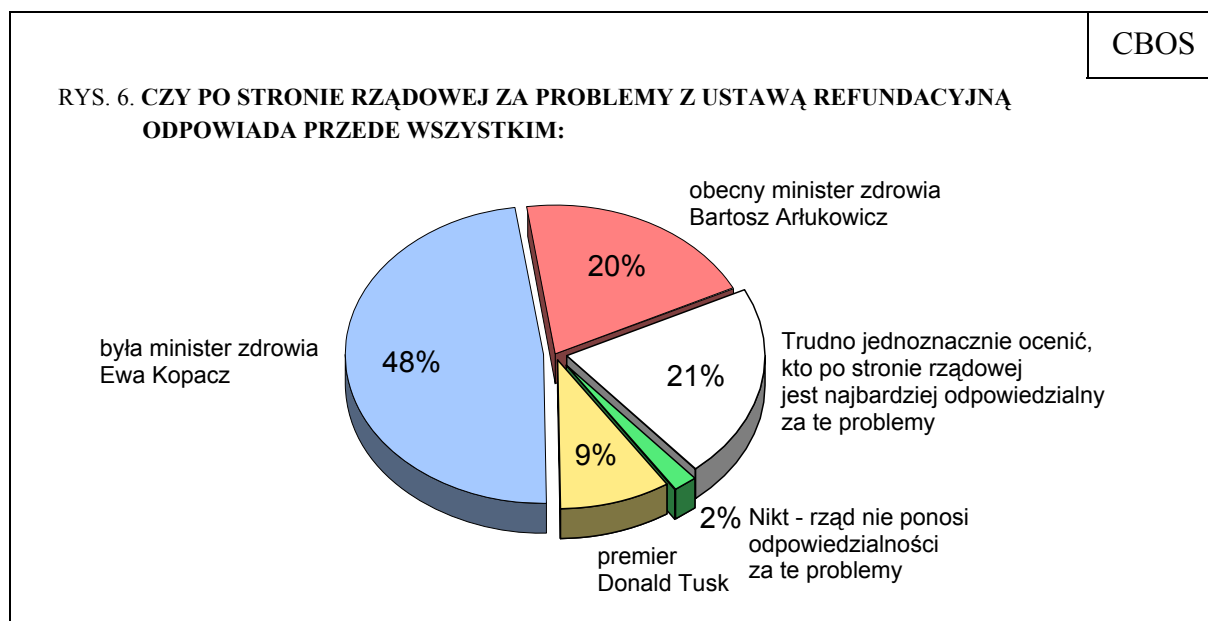
Tabela 3

Elektoraty*	Kto, ogólnie rzecz biorąc, ponosi największą odpowiedzialność za zamieszanie wokół ustawy refundacyjnej?				
	Rząd, politycy	Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)	Lekarze	Farmaceuci, aptekarze	Trudno to jednoznacznie ocenić
	w procentach				
PO	48	35	8	2	7
PiS	75	17	0	3	5
SLD**	69	17	6	2	6
PSL**	73	16	0	0	11
Ruch Palikota**	67	14	12	0	8

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Wyniki należy traktować ostrożnie ze względu na niewielkie liczebności tych elektoratów w próbie

Zapytani o to, kto po stronie rządowej odpowiada za zaistniałą sytuację, badani zdecydowanie najczęściej wskazują na byłą minister zdrowia Ewę Kopacz (48%), a w dalszej kolejności na obecnego szefa tego resortu Bartosza Arłukowicza (20%) oraz premiera Donalda Tuska (9%). Co piąty respondent (21%) nie wie, który z polityków w największym stopniu odpowiada za problemy z wdrażaniem nowej ustawy, ale tylko dwóch na stu (2%) jest zdania, iż rząd w ogóle nie ponosi za nie odpowiedzialności.



Wyrażaniu opinii, że za problemy z ustawą refundacyjną odpowiada była minister zdrowia, sprzyja większe zainteresowanie polityką, lepsze wykształcenie, lepsza ocena własnych warunków materialnych, a na ogół także starszy wiek. Wśród młodszych badanych częstszy jest pogląd, że winę za zamieszanie wokół refundacji leków ponosi Bartosz Arłukowicz. Wyjątek stanowią ankietowani w wieku 18–24 lata, którzy relatywnie często obwiniają o nie premiera Donalda Tuska (15%) – zob. tabela aneksowa.

★

★

★

Niedawno uchwalona ustawa refundacyjna została bardzo szybko znowelizowana – w pierwszej połowie lutego nowela ustawy weszła w życie. Zanim to jednak nastąpiło, co siódmy dorosły Polak – zwykle za sprawą „protestu pieczętkowego” – zmagął się

z trudnościami przy wykupywaniu leków. Mimo że respondenci są podzieleni co do oceny postawy lekarzy, wyjątkowo zgodnie wypowiadają się w kwestii odpowiedzialności za zamieszanie wokół refundacji leków. W społecznej ocenie winę za te problemy ponosi państwo, przede wszystkim zaś rząd – nie tyle „nowy”, ile „stary” gabinet premiera Donalda Tuska.

Opracowała
Natalia HIPSZ

Tabela 1

		Czy Pana(i) zdaniem:			Liczba osób
		lekarze mieli prawo protestować w tej formie [opatrywać recepty pieczętą „Refundacja leku do decyzji NFZ”]	nie mieli do tego prawa, powinni załatwić swoje sprawy w inny sposób	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		48	39	13	993
Płeć	Mężczyźni	51	37	13	471
	Kobiety	46	41	14	522
Wiek	18-24 lata	59	29	13	125
	25-34	49	40	11	206
	35-44	43	46	11	159
	45-54	45	46	10	157
	55-64	49	39	12	183
	65 lat i więcej	45	30	24	164
Miejsce zamieszkania	Wieś	45	39	17	376
	Miasto do 20 tys.	51	39	10	151
	20-100 tys.	53	33	14	192
	101-500 tys.	49	42	9	159
	501 tys. i więcej mieszk.	45	43	12	116
Wykształcenie	Podstawowe	56	20	24	192
	Zasadnicze zawodowe	41	44	14	257
	Średnie	49	42	9	351
	Wyższe	48	43	8	194
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	47	44	9	93
	Średni personel, technicy	45	50	5	39
	Pracownicy adm.-biurowi	56	39	5	70
	Pracownicy usług	53	36	11	68
	Robotnicy wykwalifikowani	39	50	11	108
	Robotnicy niewykwalifik.	34	40	27	39
	Rolnicy	33	50	16	62
	Pracujący na własny rach.	50	33	17	49
Bierni zawodowo	Renciści	55	33	12	66
	Emeryci	47	33	20	221
	Uczniowie i studenci	57	34	9	61
	Bezrobotni	56	31	13	54
	Gospodynie domowe i inni	56	36	8	65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	44	50	6	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	45	10	109
	sekt. pryw. poza rolnict.	49	38	12	201
	prywatnym gosp. rolnym	24	61	15	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	46	38	16	155
	501-750	50	36	13	121
	751-1000	51	37	12	150
	1001-1500	41	43	15	160
	Powyżej 1500 zł	53	43	3	192
Ocena własnych war. mater.	Złe	49	33	19	159
	Średnie	48	37	15	469
	Dobre	48	43	9	365
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	34	19	44
	Raz w tygodniu	46	40	14	435
	1-2 razy w miesiącu	51	37	11	167
	Kilka razy w roku	51	37	12	226
	W ogóle nie uczestniczy	45	41	14	122
Poglądy polityczne	Lewica	43	49	9	166
	Centrum	46	43	11	331
	Prawica	53	38	9	288
	Trudno powiedzieć	48	25	27	208
Zainteresowanie polityką	Co najmniej duże	47	45	8	112
	Średnie	50	41	9	466
	Niższe, niewielkie	45	37	18	263
	Żadne	47	28	25	148

Tabela 2

		Kto, ogólnie rzecz biorąc, ponosi największą odpowiedzialność za zamieszanie wokół ustawy refundacyjnej?					Liczba osób
		Rząd, politycy	Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)	Lekarze	Farmaceuci, aptekarze	Trudno to jednoznacznie ocenić	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		64	21	4	1	10	994
Płeć	Mężczyźni	67	20	4	1	8	473
	Kobiety	62	22	4	1	12	522
Wiek	18-24 lata	64	22	2	1	11	124
	25-34	65	23	4		8	206
	35-44	66	20	6		8	160
	45-54	65	24	3	2	7	157
	55-64	65	18	7	1	10	183
	65 lat i więcej	59	18	3	2	18	165
Miejsce zamieszkania	Wieś	65	20	3	1	11	377
	Miasto do 20 tys.	66	24	3	2	4	151
	20-100 tys.	63	21	4	1	11	193
	101-500 tys.	65	22	5	0	7	159
	501 tys. i więcej mieszk.	58	17	8	1	16	116
Wykształcenie	Podstawowe	64	15	2		19	193
	Zasadnicze zawodowe	67	20	2	3	9	258
	Średnie	63	24	6	1	7	350
	Wyższe	63	21	7		9	194
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	22	9		9	93
	Średni personel, technicy	69	17	7		7	39
	Pracownicy adm.-biurowi	67	17	6		10	70
	Pracownicy usług	65	25	1	1	7	68
	Robotnicy wykwalifikowani	63	27	2	1	8	109
	Robotnicy niewykwalifik.	72	18	3		8	39
	Rolnicy	62	24	3	3	9	62
	Pracujący na własny rach.	67	28			4	49
Bierni zawodowo	Renciści	54	20	8	3	14	65
	Emeryci	61	18	5	2	15	222
	Uczniowie i studenci	61	23	6		11	61
	Bezrobotni	70	17	4		9	54
	Gospodynie domowe i inni	77	14	2		7	65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	63	23	8		6	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	67	19	3		10	109
	sekt. pryw. poza rolnict.	64	27	2	0	6	202
	prywatnym gosp. rolnym	67	21	3	3	5	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	71	19	2	2	7	155
	501-750	68	21	2	1	8	121
	751-1000	60	27	4	1	9	150
	1001-1500	60	23	4		13	160
	Powyżej 1500 zł	65	22	6	0	6	193
Ocena własnych war. mater.	Złe	67	15	4	1	13	158
	Średnie	68	19	2	1	10	469
	Dobre	57	25	7	1	9	367
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	78	9	2	2	10	44
	Raz w tygodniu	68	19	3	0	10	437
	1-2 razy w miesiącu	56	25	7	1	11	167
	Kilka razy w roku	61	25	3	2	9	226
	W ogóle nie uczestniczy	62	18	9	2	10	121
Poglądy polityczne	Lewica	65	19	6	2	8	166
	Centrum	64	23	3	1	8	331
	Prawica	67	24	4	1	5	289
	Trudno powiedzieć	58	15	5	1	22	208
Zainteresowanie polityką	Co najmniej duże	70	18	7		4	113
	Średnie	65	22	4	2	7	466
	Niższe, niewielkie	64	22	4	0	10	262
	Żadne	56	17	4		24	149

Tabela 3

		Czy po stronie rządowej za problemy z ustawą refundacyjną odpowiada przede wszystkim:					Liczba osób
		obecny minister zdrowia Bartosz Arłukowicz	była minister zdrowia Ewa Kopacz	premier Donald Tusk	Nikt – rząd nie ponosi odpowiedzialności za te problemy	Trudno jednoznacznie ocenić, kto po stronie rządowej jest najbardziej odpowiedzialny za te problemy	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		20	48	9	2	21	992
Płeć	Mężczyźni	20	49	10	2	19	472
	Kobiety	20	48	8	1	24	520
Wiek	18-24 lata	22	27	15	2	34	124
	25-34	26	40	11	2	21	205
	35-44	23	46	8	0	22	160
	45-54	17	59	7	1	16	157
	55-64	16	60	6	3	15	181
	65 lat i więcej	14	54	7	2	24	165
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	44	8	2	22	376
	Miasto do 20 tys.	17	52	9	1	21	149
	20-100 tys.	19	49	10	1	20	192
	101-500 tys.	20	54	8	2	17	159
	501 tys. i więcej mieszk.	15	47	9	2	27	116
Wykształcenie	Podstawowe	18	43	7	3	30	193
	Zasadnicze zawodowe	22	46	8	1	24	258
	Średnie	20	50	13	2	16	348
	Wyższe	20	54	5	2	19	194
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	56	7	3	19	93
	Średni personel, technicy	22	46	15	2	16	39
	Pracownicy adm.-biurowi	23	52	4		20	69
	Pracownicy usług	29	46	7		18	68
	Robotnicy wykwalifikowani	24	46	8	1	20	107
	Robotnicy niewykwalifik.	19	46	5	3	28	39
	Rolnicy	20	49	7		25	62
	Pracujący na własny rach.	20	48	13		19	49
Bierni zawodowo	Renciści	18	48	10		24	65
	Emeryci	14	57	7	3	19	222
	Uczniowie i studenci	18	28	13	2	38	61
	Bezrobotni	23	35	11	3	28	54
	Gospodynie domowe i inni	21	44	18	2	15	65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	49	12	2	19	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	21	57	7	0	15	107
	sekt. pryw. poza rolnict.	29	42	5	1	22	202
	prywatnym gosp. rolnym	23	42	8		27	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	51	7	0	24	155
	501-750	31	46	8		16	121
	751-1000	19	52	11	3	15	150
	1001-1500	20	46	12	2	20	160
	Powyżej 1500 zł	23	58	5	1	13	193
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	43	9	2	28	158
	Średnie	21	49	9	1	20	466
	Dobre	18	50	8	2	21	368
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	57	5		24	43
	Raz w tygodniu	21	48	8	2	21	436
	1-2 razy w miesiącu	19	46	11	2	22	167
	Kilka razy w roku	20	52	8	1	19	225
	W ogóle nie uczestniczy	15	44	11	3	27	121
Poglądy polityczne	Lewica	19	54	7	3	17	166
	Centrum	19	56	8	1	17	330
	Prawica	20	47	12	2	18	289
	Trudno powiedzieć	21	33	7	2	37	207
Zainteresowanie polityką	Co najmniej duże	13	62	13	4	9	113
	Średnie	22	54	9	1	14	467
	Niższe, niewielkie	20	43	7	1	29	260
	Żadne	19	30	9	2	40	148